M12

Motie versterking grip op budgetrecht bij risicovolle projecten
De raad van de gemeente Nieuwegein (Programmabegroting 2027-2030)

De gemeenteraad van Nieuwegein bijeen op 12 november 2026,

Constaterende dat:

- Verschillende grote ruimtelijke en maatschappelijke projecten en grondexploitaties in Nieuwegein (zoals het Watertheater, zwem- en sportcentrum Merwestein, het Atrium, de Artillerieloods) te maken hebben gehad met substantiële kostenoverschrijdingen en indexatie-aanpassingen;
- Er eerder in het debat door het college werd aangegeven dat het initiatief om sturingskaders of de financiële systematiek aan te passen bij de raad zelf ligt;
- Uit de praktijk blijkt dat de toepassing van de huidige Financiële beheersverordening gemeente Nieuwegein 2025 ertoe leidt dat de raad bij overschrijdingen regelmatig pas achteraf (zoals via artikel 6 lid 6 in januari of via de verwerking in de grondexploitatie ex art. 19) geconfronteerd wordt met voldongen feiten;

Overwegende dat:

- Het budgetrecht een van de belangrijkste grondwettelijke instrumenten van de gemeenteraad is;
- De huidige wensen- en bedenkingenprocedure in Artikel 7 van de verordening nu uitsluitend geldt voor *nieuwe* investeringen, waardoor substantiële overschrijdingen op *bestaande* projecten buiten deze voorafgaande toetsing kunnen vallen;
- Het aanscherpen en verhelderen van de spelregels in de verordening een waardevolle en noodzakelijke professionaliseringsslag is voor de kaderstellende rol van de gehele raad;

Verzoekt het college: Om in het eerste kwartaal van 2027 met een raadsvoorstel te komen tot herziening van de Financiële beheersverordening gemeente Nieuwegein 2025, waarin in ieder geval de volgende kaders worden vastgelegd:

- Het uitbreiden van de wensen- en bedenkingenprocedure (art. 7 lid 1) naar substantiële *overschrijdingen en meerkosten* op reeds vastgestelde kredieten en grondexploitaties (bijv. bij afwijkingen > € 500.000 óf > 5% van het oorspronkelijke krediet), *vóórdat* nieuwe verplichtingen worden aangegaan;
- Een verplichting om dreigende overschrijdingen boven deze drempelwaarde *direct actief* tussentijds aan de raad te melden (in plaats van uitsluitend achteraf via de P&C-cyclus of de melding in januari ex art. 6 lid 6), inclusief specificatie van de oorzaak en het mogelijke vervolgproces;

- Het opnemen van duidelijke escalatie stappen bij projecten met een groot financieel risicoprofiel, waarbij de raad expliciet in positie wordt gebracht om te kiezen tussen bijsturen, heroverwegen, sober stellen of het beschikbaar stellen van meer krediet.

En gaat over tot de orde van de dag.

Madelon Voorthuijsen	Shiwam Dwarka	Ruben de Man
ChristenUnie	FvD	ieders Belang